

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

РѢКЪ VI.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 6-го Жовтня 1898.

Число 40.

Календарь.

Жюльенъ.	Текстъ муч.
6 Ч.	Евфросинъ, Пофунтисъ
7 П.	Юлиа Богослова
8 С.	
9 П.	18. По Сош. Калистрата
10 П.	Харитона
11 П.	Киріаки прер.
12 С.	Григоріа аршенск.

Знѣсть

Справки „Свѣтъ“. — Прочъ зъ парафіянщину. — Выпаденіе підчасъ праці. — Мешки. — Діти зъ угорскою Русію. — Новинки. — Смѣше. — Заплата за „Свободу“. — Фейлетонъ: Business Ватю и смѣ. — Стихъ: Публика. — Оголошена.

УВАГА.

Хотѣя приступити до „Союза“ най присудити вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.
И увѣдомити секретаря подъ адресою:
Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

СПРАВЫ „Р.Н. СОЮЗА“

Посвѣдчене.

Тымъ посвѣдчаю, що днѣсь отримавъ емъ \$300 (словомъ триста дол.) зъ касы „Р.Н. Союза“, яко посмертну запомогу по смерти моеи жены бл. п. Ирпы.

St. Louis, Mo., днѣ 23. в респн 18'98.

Стефанъ Ревакъ

СВѢДКІ:
Семанъ Морочко,
Мих. Копча,
Гр. Копча.

МАЛІ И ВЕЛИКІ ПРИСТУПАЙТЕ ДО „СОЮЗА“

Прочъ зъ парафіянщину.

Перазъ вже писало ся про те, що нашъ рускій робучій людъ въ Америцѣ такъ вже потонувъ въ тѣ борбы за вѣры, въ тѣ сварки и бійки за церкви и попѣвъ, що про пниши справы живо доторкаючи его робѣтничою долѣ, позабувъ на вѣкы. Хто причиною того, мы ажъ надто добре знаемо. Треба собѣ лишь пригадати тѣ благодати, які послали цареславныхъ агентѣвъ, маюти вплинути на руского робѣтника, коли вѣнь пристане до нихъ, а якъ поглянемо на той формальный торгъ парохіями „панѣвъ превелебныхъ“ — то и будемо мати вѣдповѣдь, чому мѣжь народомъ така замѣшанина. А вже на смѣхъ на ганьбу свѣтѣви, то декотри священникъ по просту деморализують народъ своимъ старанемъ ся о посады. Неразъ двоихъ и трехъ бесъ надъ одною посадою и якъ зачнутъ перебѣгати ся оденъ передъ другимъ, то щобъ лишити ся на мѣсці, знижують мѣсячну платню до \$20 або \$30. Розумѣсь, що надвыжжу треба опѣсля вѣдбити де вѣде, чи то у себе, чи шукаючи за другимъ якимъ мѣсцемъ, де-бъ можъ добѣздити на „омшу“. Хоть той священникъ по добрихъ торгахъ вже згодивъ ся и за такую малу цѣну, то тамъ по-за плечами его, другій обычно еще таншого попа ажъ зъ краю, розумѣсь свего швагра або тамъ якого свояка чи знакомого. — Народъ дивити ся на те чудо, деморализуясь та такъ собѣ досыть голосно бесѣдує, що попа можъ теперь дѣстати и за 4 центы. И певно, що такъ, если они такую вартѣсть указувати будутъ передъ народомъ. А народъ

дальше морочитъ собѣ голову церквами, понами, дальше веде борбу за вѣры, а тымъ часомъ дѣти растутъ безъ писма и науки, а и они самі грузнутъ по уха въ темнотѣ, накопи вокругъ нахъ злѣтася всяке гайворѣне, щобъ выдусити для себе децо. Тожъ народе рускій, сотный вже разъ вѣдываемось до тебе въ тѣи справѣ, прочъ зъ парафіянщину, прочъ зъ тыми дурными спорами, а ватомѣсь най повстане у васъ школа, най повстанутъ робѣтничі товариства, въ котрыхъ бы вы могли засановляти надъ своимъ положенемъ, най повстанутъ читальни, а церковь най стане домоу молитвы, а не причиною прокловѣвъ и зневагъ. Хто-бъ стававъ перепоною до того, того безъ спорѣвъ и взаимномъ ворожій усунути, щобъ вже разъ наставъ спокій помѣжь намъ.

Выпаденіе підчасъ праці.

Мы привыкли вже до того, що уважаемо тыхъ людей за героѣвъ, котри погинути на полю битвы, а часописи дуже точно подкуютъ имена тыхъ смѣльчакѣвъ, а народъ складає на ихъ могиллахъ лавровы вѣнчѣ. Але инакше поминаєсь мучениковѣвъ, котри рѣчь рѣчь гинуть або стають калѣкками підчасъ праці въ фабрикахъ, майнахъ або при рѣльництвѣ. А однакъ полѣсь больше людской крови въ фабрикахъ, копальныхъ, жельзницъ и при рѣльнѣхъ на полю бою; бо вѣины не довго треваютъ тай не все они суть. Тымъ часомъ заведенія промысловы, рѣльничі и жельзничі усе суть въ руху, и стають вѣчнымъ полемъ,

на котромъ день въ день падають трупы, або стають калѣкками на цѣле жите. Що-рѣчь справоздана статистичного уряду въ Вашингтонѣ про ставъ смертѣльности и калѣцтва робѣтничѣвъ въ промышлѣ и рѣльництвѣ Сполуч. Державъ, переходять непостеречно; рѣдко котра зъ часописей призадумася надъ выказанми нещасныхъ случаѣвъ, а ще менше ихъ число, котри-бъ застановились надъ причинами частыхъ случаѣвъ або надъ способами усунути тыхъ причинъ.

Французке правительство выдало недавно справоздане про нещаснѣй случаѣвъ подъ часъ праці въ своимъ краю. Зъ того урядового справоздана довѣдуемось, що за послѣднихъ десять лѣтъ было у Франціи пересѣчно рѣчно 279.500 нещасныхъ случаѣвъ подчасъ праці. Зъ загадного числа припадає 7.500 случаѣвъ смерти, а зъ числа 272.000 раненыхъ, 26.000 лишилось калѣкками на цѣле жите, а 246.000 лишь на якійсь часъ були неспособными до праці. А затѣмъ на три и повѣ міліона робѣтничѣвъ ажъ 279.500 нещасныхъ случаѣвъ подчасъ праці на рѣкъ, зъ чого 7.500 падає трупомъ, а 26.000 стають калѣкками на цѣле жите лишь одного року.

Въ Сполуч. Державахъ число смертѣльности и калѣцтва при праці ще больше, не только по поводу численнѣйшого населенія, але и зъ иныхъ причинъ. Складаєсь на се головпо те, що въ Сполуч. Державъ фабрики и підприємцѣ, маюти больше свободу въ веденю интересовъ тай не допильнуюють ихъ такъ фабричні инспекторы тай самъ робучій людъ не дуже то зорганізованный якъ у Франціи.

Коли-бъ можъ почислити всѣ тѣ жертвы въ людяхъ, котри ушли на полю промыслу и взагалѣ праці, то-бъ мы пересвѣдчились, що всѣ вѣины разомъ взяті, не выничили только жовпѣровъ на полю битвы, що выничили промыслъ въ протягу колькохъ столѣтъ.

МАШИНЫ.

Помимо безнастанныхъ и по большѣй части неправдоподобныхъ криковъ про оживленіе ся промыслу и полѣппене часѣвъ, тысячѣ робѣтничѣвъ ходитъ безъ праці и занятія. Въ чѣмъ тому причина? Фабрики въ руху, чинны въ день и въ ночи; наплывъ людей не великий, а однакъ тысячѣ робѣтничѣвъ примирає зъ глуду, терпѣтъ вразъ зъ рѣдинами нужду, бо нема работы. Причиною того, кромѣ иныхъ побѣчныхъ причинъ, суть головно машины. Де давнѣйше працьовало 100 людей, нынѣ ту саму працью зрѣбѣтъ 5—8 часть, бо машина вѣдрѣбѣтъ за нѣхъ працью. Що се дѣйсно правда, доказує намъ статистика, котру снми днями оголошено въ Вашингтонѣ. Та статистика подає слѣдуючи факты, овертѣ на справозданныхъ: Въ шевскихъ фабрикахъ оденъ чоловѣкъ вырабѣтъ только обуви на машинѣ, колько давнѣйше пятохъ людей въ такомъ часѣ могло выконати. Въ млынѣхъ машина працьоватъ за пять людей; въ шклярныхъ за восьмохъ; въ фабрикахъ табакъ за восьмохъ; машина до шпѣты выкоує только праць, колько ея выкоує вѣсьмъ женщынъ, въ фабрицѣ ткацтва за 17, а при вырѣбѣ паперу, дыванѣвъ и т. д. за 100 людей. Передъ

50 лѣтами, кажє той статистикъ, фермеръ мавъ лишь коосу и серпѣ, праць было чимало, за зѣбже плачено, и вѣнь мусѣлъ платити, и добре ему зъ тымъ було. Нынѣ противно; працью 50 людей вѣнь при помочи машины выкоує самъ зъ жѣнкою и дѣтьми. По поляхъ прокоуєсь мовъ триумфаторъ. Машины пожнутъ, звязжуть, вымолатять, а вѣнь не потребує махнути рукою... Тожъ нѣчо дивного, що зъ кождымъ днемъ, при шо разъ большыхъ улучшеняхъ и вынаходахъ механическихъ машинъ, робѣчий людъ мае чимъ разъ меньше занятія, стаєсь зовѣмъ непотрѣбнымъ, а шо горше, шо горячка вынаходѣвъ зѣблѣщаєсь зъ кождымъ майже днемъ. Машина не потребує анѣ їсти анѣ пити, анѣ тыждневою выплати; тожь нема шо чудувати ся, шо капиталісты маючи богато гроша заступають ними робѣтничѣвъ. А теперь велике пытане, надъ котрымъ вы робѣтничі порядно повинны застановити ся, шо станєсь зъ робѣтниками, якъ такъ дальше поѣде, якъ доспѣ?

Листы зъ угорской Руси.

РУСИНЫ, шо мешкають въ угорской державѣ, стогнутъ подъ гнетомъ мадьяризации, котра вгрызлась въ рускій организмъ такъ глубоко, шо выдавалось нѣколи не увѣльняти ся вѣдъ мадьярской опѣки. Навѣтъ декотри зъ галицкихъ Русинѣвъ пророкували загибель угро-русского народа, не радили старати ся навѣтъ пробувати розрухати ихъ, бо якъ казалы, Угро-Русины вже пропащѣ для Руси. Але молодша на поклакъ нашого ученого М. Драго-

манова старались навязати зносны зъ угорскими Русинами и самі пересвѣдчались, шо не все ще пропало. Того лѣта выбралась тамъ зъ Галичины громада рускихъ свѣваковъ и першій початокъ до дружныхъ зносинъ одного народу, роздѣленого Карпатами, вже зробленого. Одець членъ зъ той прогульки на Угорщину подає въ „Дѣлѣ“ свои помѣчєня зъ того краю и мы ихъ тежь мѣстимо, въ надѣѣ, шо будутъ они цѣкавы и для амер. Русинѣвъ, мѣжь котрыми єсть больша часть зъ угорской стороны.

Редакция.

І.
Для народу, шо немає власного самостѣйного политично-державного житя, наибольшимъ нещастемъ въ одноцѣльномъ национально-культурномъ развитку є политичне розбитє, принадлежность колькомъ окремымъ державнымъ організмамъ. Коли до якого народу правило се можна прикласти, то до украинско-русского народу надаєть ся оно якъ найкрасчє.

Граница, утворена людекою рукою, хочъ бы и якъ ишла въ розрѣзъ изъ природныхъ этнографичныхъ границями, мае не меншу вагу, якъ и сама природа. Сеєя аномалія колиєсь буде до певной мѣры характеристикою теперѣшнихъ часѣвъ, коли развитокъ национальныхъ индивидуальностей стрѣчає такъ сильны, хочъ не природны перепоны. Зъ того боку, на нашу думку, належитъ посвятити опѣзнєне житя на угорской Руси, зъ нашой стороны малє заинтересованє нимъ, а ще менше знанє тамошныхъ обставинъ и на вѣдворѣтъ.

(Продовженє на другѣй сторѣчѣ).

BUSINESS.

Написавъ СТЕФАНЪ ХЛОДѢВЪ.

Салюнь Ваня Середы знаходивсь на краю мѣста, де чимало мешкало рускихъ, словацкихъ и польскихъ роднѣвъ. Дѣльничя сеєя мало чимъ рѣжнвлася вѣдъ старокраевыхъ жєдѣвскихъ закамарковѣвъ, бо улицѣ переповненіи були болотомъ, хатки низькы и не кончє чєсурный, а рѣжнвця вѣдъ старокраевыхъ була хѣба въ тѣмъ, шо хаты вмѣето пошити соломою, побити гонтємъ. Неоподалѣкъ салюну красувалась висока, трикопулова церковь, зъ трираменнымъ хрестомъ, изъ за котрого не мало людєнковє поспущали собѣ крови, наплатились свкасрѣва, а и не безъ того, щобъ опѣсля въ сусѣдномъ салюнѣ не запити згоды або не розвѣяти журбы — туги. Близькє сусѣдство церкви и салюну не було чимє случайнымъ, противно, сеєя святыня божа стояла въ сильной звязи зъ домоу потѣхъ и хвлякѣ журбы и знесѣвъ. Именню тому, шо Ваню завѣвъ собѣ салюнь, здвигнєный бувъ и той величавый домъ молитвы. Бо-жъ и зъ салюну почалоє. Мала горстка Русинѣвъ сходилась вечерами по причинѣ салюнѣ. Тамъ велєсь горячѣ споры про розличны справы, а наиболовнѣйшимъ пытаємъ усѣхъ було заснованє дому божого. Вѣляково подѣленіи були гадки. Однѣ радили збирати грошѣ на свою власну церковь, другѣ за дѣла малого числа рускихъ людей бажали прилучити ся до сусѣдної осады, а були и такі, шо

заховувались байдужно супротивъ той справы. Та Ваню вдававъ, шо ему мало шо на томъ залежитъ, чи буде ту церковь, чи нѣ. Вѣнь залюбки вслухувавсь въ горячѣ споры своихъ земляковѣвъ и хочъ не все забравъ слово, але, якъ великій рускій патриѣтъ и любитель своєи вѣры и красивого руского обряда, не могъ чєйже-жъ стерпѣти, щобъ народъ пропадавъ марно, лишєный духовнон потѣхъ. Неразъ кончивъ вѣнь тѣ споры словами:
— Я, бачите, хрєстияннѣ якъ и вы, такъ само потребує бодай разъ въ тыждєнь помолити ся до поблизькон мѣсцевости и менѣ все одно, але-жъ я одно вамъ только скажу, шо послѣдний той, хто жє жччанымъ. А тожь то мы не вартѣ зажити своими власными панамы и мати на мѣсци и церковь и священника?
— Ба правда! — вѣддукувалось товариство, перекопанє мудрою радою Ваня, котрый хочъ вдававъ безинтересовѣсть въ тѣи справѣ, але въ душѣ ажъ радѣвъ, а очи выльскували весело, пєсви, шо будъ на томъ мѣсци церковь и священникъ, будє больше людей, больше спорѣвъ, а и большій дялъ него доходѣ.

Коли людє пожитчили грошѣ на будову церкви, вѣнь заподадливо бѣгавъ за всѣмъ, а каждому зъ своєю работою попадалъ на очи, щобъ всѣ бачили, якъ вѣнь заходитъ ся коло загалного добра. — Въ нагороду за его труды, каждый йшовъ до него вышити, де могъ розвѣдати про дальшій пляны, шо до будовы та шо до сировадження священника. Не обдѣйлось и безъ спорѣвъ въ тѣи справѣ и ту вѣнь стававъ мировымъ судїєю.

Взагалѣ, Ваню Серєда знавъ добре вагу своего цѣланитва и своего бїзнесу, тожь выхѣсдувавъ его на всѣ боки. Не можъ зновъ сказати, щобъ мавъ вѣнь ту проворнѣсть, шо другѣ нерускѣ салоністы, бо-жъ передъ его баро не обговорювалось про высші справы политичны, але якъ на Русина, шо пару роковъ тому якъ прїйповъ зъ краю, повєденє его було вже американськє. Вѣнь дѣзнавъ ся вже бодай того, шо салюны въ Америцѣ одєнь зъ найголовнѣйшихъ чинникѣвъ агітаційныхъ у всѣхъ важныхъ справахъ. Вѣнь, якъ рускій патриѣтъ, мѣшавсь лишь до рускихъ народныхъ справъ, а прочє его не обходило, хочъ знавъ вѣнь и те ажъ надто добре, шо услуги руского салоністы жадна вышша рыба потребувати не будє, разъ тому, шо его костюмеры не дуже обзнакомленіи зъ американьскими вѣдносиамы, а по другє, шо они якъ негорожанє и такъ не маюти нѣгде жадного голосу. Тожъ шо неволѣ мусѣвъ вѣддатись тѣломъ и душею організації народнон руской справы, котру понявъ цѣлымъ своимъ розумомъ и проворностю.

За божою помощю и всемогчимъ впливомъ Ваньовон шклянки, станувъ домъ божій, наставъ папѣ-отєць, котрый бувъ его несогоднимъ прїтелемъ и бїзнесъ его котивъ ся пару роковъ сяко-такѣ. Вѣнь навѣтъ бувъ выбудувавъ свою власну хату, котру, якъ самъ передъ людями скарживъ ся, мае задовжену по самѣ уха, тай не безъ того, щобъ не заощадити ще пару центѣвъ готовыми грѣшми.

Разъ якось вечеромъ, коли на свѣтѣ сѣкло дощємъ, а до салюну нѣхто не навѣдавъ ся, вѣнь на самотѣ вѣддавъсь роздумуваню про свою власну долю. И такъ по довшѣй, а зрѣлѣй розвазѣ прїйшовъ вѣнь до того пересвѣдченя, шо его рука зѣблѣла вже вѣдъ безнастанного подаваня шклянокъ, шо за тѣ призбираніи центы, вѣнь якъ такій, шо знає писмо и мову англицку, могъ бы кинути ся вже на ширшу воду, а не высиджувати на одномъ мѣсци, котрє вже не такъ его огрѣвало, якъ се давнѣйшими часами дучалоєсь.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political newspaper published in this country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

**Всі дописи в гроші про-
симь высылати під адресу:**
To „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА Выходить що
Тыждня в Четвергь.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!

В редакції „Свободи“
можна достати сліду-
ючій книжки:

Канадіська Русь

Написав Н. Дмитровъ
Ціна 10 цт.

Образки зь Америки.
Написав Бузько.
Ціна 10 цт.

Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синівъ Ч. I.
Написав М. Павличъ.
Ціна 15 цт.

Конституція Сполуч.
Державъ Півноч-
ной Америки.
Написав Ст. Макаръ.
Ціна 10 цт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

(Продовжане зь сторони першої)

Дехто може скаже, що тому винні не політичні граніці, лише такі фізичні — гори. Були навіть такі, що писали, немов би то наш — такій приступний і перехідний Карпати були більшою граничною перепоною між Галичиною і Угорщиною, як великі океани між Європою і Австралією. Такому поглядови треба рйшучо заперечити, а доказомъ того нехай буде ось що: Меж Австрією і Росією нема фізичнихъ граніць, а чи волик обопольне знане життя і обставинъ між Галичиною і Україною? Таж ми не так дуже багато знаємо про справи по-за краєвою границею на Буковині! Таке саме і зь иншими народами. Поляки зь трохъ частинъ своєї вѣтчини не знають ся обопольно такъ, якъ се було бы потрібно. Зь другою боку не багато на свѣтѣ такихъ гѣръ, якъ нашъ Карпати, щоби комунікація була така легонька і тільки великихъ добрихъ дорѣгъ перерѣзувало ихъ. Усѣй тѣй аномалі національно-культурного життя нашого народу, усѣй вѣдчужености двохъ частинъ України-Руси, а зь тимъ усѣй вгноранці зь нашою боку — винна лише політична границя.

Та що-жъ зь того? Зь выше наведенихъ уважъ виходить таке, що се малодушность — думати про неможливість духовної звязи галицкихъ і угорськихъ Русинівъ. Малодушно і перозумно зробивъ одинъ галицькій письменникъ, що радивъ поставити на верху Бескида таблицю зь написомъ: *Lasciate ogni speranza!* Звичайно, само зь себе нїчо ще не утворило ся і нїхто самъ вѣдъ себе не бувъ мудрий; такъ тежъ годѣ сподѣвати ся, щоби мала крайна частина народу сама собою втворила сильне индивидуальне народне житє: сама собою може она лише вегетувати, блукаючи вь темрявѣ суперечнихъ идей і безнадѣйности. Тутъ треба конечно морального впливу „старшого брата“, що має вказати дорогу, вляти вѣру і надѣю...

Еже вѣдъ давна пок. Драгомановъ вкладавъ намъ, Га-

* Листить всѣ подѣ.

личанамъ, на сумлѣне обвязокъ бути учителями угорскихъ Русинівъ. Тожъ ми не можемо забувати, кѣлько ми завдячуемо заграницному впливови більшою частини нашої батьківщини — України. Телераб обвязокъ культурної місії зь огляду на угорську Русь унавь на насъ і ми не повинні, побачивши мадярскій напис на желѣзницяхъ або не договорилися зь якимъ урядникомъ, заломлювати руки і шепотомъ повтаряти: *Lasciate...*, але зробити працупъ дѣлови.

Вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ почало ся у насъ познаванє угорскихъ Русинівъ зь награницного боку. Зь етнографичными працями нашого молодого ученого Вол. Гнатюка вьросло більше заинтересованє закарпатскою Україною. А сего року прийшло вже до першого кроку вь дѣлѣ. Середъ університетскої молодежи выринула гадка, щоби устрити артистичну прогулку по цѣлѣй півночній Угорщинѣ і на початокъ дати почити нашу пѣсню тамошнимъ Русинамъ. Комітетъ звернувся за підмогою до старшихъ рускихъ товариствъ і сї, врозумѣвши вагу такою кроку, не пожалували матеріальнихъ средствъ, особливо товариство „Боянъ“, підъ котрого фірмою вєдєть ся прогулка. На чолѣ молоді спѣвучої громады ставувъ п. Микола Залчківскій, що не повагувавъ ся для народної цѣли жертвувати богатого труду, а ще більше кошту. Проектъ бувъ: починати вѣдъ Сиготу, а кончити на Унгварѣ (Ужгородѣ), тимчасомъ смерть кардинала Сембратовича була причиною, що Сиготъ вложено на північє и початокъ зроблено вь Густѣ. До товариства 18-охъ спѣваковъ прилучивъ ся і зь товариствомъ Я. Гр., щоби при сѣй нагодѣ познати близше тоту напу, якъ сказано, Австралію. Те, що ниже пишу, се особистий вражѣня, якихъ я дознавъ у дорозѣ і при першѣмъ концертѣ нашѣмъ молодого громады вь Густѣ, а котрій думую не будуть безъ интересу для ширшого загалу.

Посля концерту вь Надвѣрній задержавъ ся хоръ ще на выступѣ у Яремчи; тимчасомъ я зѣ своимъ товариствомъ поїхали просто черезъ границю. Галицькій поѣздъ ходитъ до Ісеня (Kegeszto) на угорскѣмъ боцѣ. Тутъ треба намъ було ждати три години. Заразъ на вступѣ вдарилася насъ різниця верхньої форми: мадярщина скрозь. Урядникъ, служба, написъ — все разомъ кричить тобѣ голосно, що вь середній Европѣ житю Финни, що зь руского Ісеня зробили „Kegeszto“. Приходимо до рестаурації — та ба! треба на мигъ балакати: нѣ по руски, нѣ по нѣмцки, ажъ самъ господаръ вьратувавъ насъ изъ прикрої ситуації, бо вѣмъ по нѣмцки. Невдовзѣ приходять до товжъ рестаурації три духовні особы, а потѣмъ четверта; довѣдуємо ся — се рускї священники. Одѣти дуже старанно та гладко. Прислушуємось, та що жъ? — хочъ-бы вамъ однѣське слово по руски, усе по мадярски. Се вже довершило наше прикре вражѣне, якого мы набрали ся вѣдъ разу. Просто вѣрити не хотѣло ся, що се близько границі — і тогдѣ якъ змова яка пригадувала ся слова: *Lasciate...*

Прикро намъ, тому виходило зь двѣрця вь сторону мѣстечка. Тутъ склало ся диво! Зѣйшовши пару сотъ кроковъ у долину, чуємо себе середъ цѣлкомъ иншого свѣта! Руска мова такъ и лєтєть ся скрозь і крикомъ і смѣхомъ і спѣвомъ (nota bene не хибє і жидѣвскою!). Ажъ три руски церкви підносять свои чола вь гору — яншиє не видно. Коло церкви на паматникахъ і хрестахъ написи рускї... Якъ бачите, єсть деяка різниця між двѣрцемъ а рештою свѣта... Остаточо мы не зьдуже легкимъ сердцемъ сѣдали до желѣзницѣ, бо се була близка намъ сторона — а що буде далѣ?... Вѣдемо чудесною долиною Тпемъ, що розвивраєтє ся чимъ-разъ ширше. Мѣй Боже! така гарна земля — наша і не наша... Передъ вѣчеромъ стаємо вь Сиготѣ. При виходѣ обсекає насъ тьма жидѣвъ, кождий радъ бы вєсти насъ у мѣсто. Говоримо до нихъ по руски — не розумѣють насъ, мусямо по нѣмцки. Сиготъ є таковъ величчя, якъ прим. Перемышль, тільки красє збудований. Улицѣ простї и широкий — вид-

но. будовано зь пляномъ. На першій поглядъ бачимо, що корѣнь мѣского населєня ставовить племя, вьводять своѣ початокъ вѣдъ Авраама — всѣ улицы, площѣ, брамы просто завалєні пейсатими халатниками, такими самими якъ у Галличинѣ. Жаргонъ тажъ той самъ. Якъ бачимо — цивільній шляхъ ще не принесла Мадярабъ того хѣна, якого они надѣляли ся... Рускомови не чути нѣгде. Зь-разу се насъ чудовало, однакє коли мы приглянулись етнографичной картѣ, переконались, що Русини мають якъ найменше претенсїи рускости Сиготу — се вже румунська територія, близько мѣста колонизована Мадярами. Тому лишь одного селянина Русина спостерегли мы вь часѣ цѣлодобового побуту. Розказовано намъ, що вь торговій днѣ зѣзѣдаться Русинѣвъ дуже богато, приходять трѣхи зь дальшихъ сторѣнь. Вь Сиготѣ є руска церква — видно, що є для кого й у самѣмъ мѣстѣ. Взагалѣ Сиготѣ намъ цѣлкомъ чужїй — Русини живуть тамъ лише кольонією, а може то останки, хочъ се менше ймовѣрно, бо середъ околничихъ селянъ руского типу не дуже знати. Расову вѣдмѣну між Русинѣмъ а Мадяромъ можна побачити лише середъ селянъ; межѣ интелігенцією цѣлкомъ нѣ. Се навѣтъ трѣхи дивно, коли середъ мѣского населєня бачимо перевагу бѣлого-славянського типу, хочъ они себе самыхъ почєсляють межѣ Мадярівъ.

До характеристикъ самыхъ Мадярівъ згадаю тутъ, що они погано говорять чужими мовами. Высша аристократіа говорять по французски, буржуазія умѣє по нѣмцки, але дуже зле. Они зь того собѣ нѣчого не роблять и удають, що пмѣ зь тьмъ добре. Осє два прикладѣ ихъ екслюзивности: Вь першорядной сиготскѣй рестаурації списы стравъ зладженїи лише вь мадярскѣй мовѣ. Звертаю увагу, що вже годилось бы зробити уступку для чужихъ гостей и писати ще вь якѣй европейскѣй мовѣ. На се достаю вѣдповѣдь вь арогантскѣмъ тоновѣ, що кождий повиненъ умѣти по мадярски, хто приѣздить вь Угорщину. Зновъ же одна нанѣ оновѣдала, чому она не вѣє нѣ-

познѣйше и почитати его, де що класти и якъ зь чимъ заходитись. Коли Ванько пообовидь его по пивници и вказавъ ему все потрібне вь его бизнесѣ, вже добѣгло полудне. Василь весело споглядавъ на те все и навѣтъ бувъ вдоволеный, бо-жъ самъ на власнѣй очѣ бачивъ, що нема ту нѣякой штуки, отъ выстарчатъ одного пѣвъ дня, щѣбъ хто познакомивъ зь тьмъ усѣмъ чоловікѣ, а той умѣвъ писати по якому небудь и розбєсѣдуватись трѣхи по англійски, тай по цѣлѣй штуцѣ.

Посля обѣда стали вточуватись бочѣлкѣ пива до нового салюніста, а кождий зь агентѣвъ втавєсь зь Василємъ любязно, чємно, желавъ ему доброго поводженя, а зафундувавши на початокъ всѣмъ присутнимъ розпрацавєши, просячи не забувати на будучє на него.

Василь підививши трѣхи, ставъ говоркимъ и веселимъ. Вѣнь вточувавъ тѣ дарунки до пивницѣ, жартувавъ, а навѣтъ собѣ присвєтєлувавъ. — Осє така робота то але! Понавь ся я вь зовѣмъ пивній свѣтѣ, ажъ на душѣ люблю — роздумувавъ вѣнь. — Лишь кобъ гѣдно представитєсь вечеромъ передъ гостями! — отъ що его трѣхи не покоило и приводило его нервы вь малу дрожанку, мѣль якого бєсѣдника, котрый першїй разъ має выступити зь промовою передъ численѣю зѣбраною публикою. Але и ту потѣнавъ себе.

— А вѣдъ что жъ кумъ Ванько? Вѣнь вже на тѣмъ бизнесѣ зубы зѣвѣвъ, тожъ якъ мѣй добрый знакомый и прїятель, заступитъ мене тамъ, де-бъ я не мѣгъ обѣгнатись. Якось оно буде, а еже якъ буде, такъ буде, а бѣзѣя чоловікѣ ставъ вь Цюриху вѣдстали-ми. Або вь иншѣмъ мѣстѣ: „Вудучи соціалістомъ по своимъ идеаламъ, (додамъ: соціалістомъ захѣдно-європейскої школы, та не російскѣмъ нїгілістомъ — назва, кстрою я, зустрѣчаючи сѣ вь газетахъ, у прикладѣ до мене, обижаясь сильно.) Я переконаний, що здѣйсненє того идеалу можливе тѣлько вь звѣсної поєтенєности и при высокѣмъ розвитку масъ, а черѣзъ те и достижамє больше духовою пропагандою нѣжъ кровавыми повстанями.“

Щє вь однѣмъ мѣсци М. П. Драгомановъ пише такъ: „Такъ якъ у газетахъ російскихъ, австрійскихъ и прускихъ по поводу рѣжнихъ процесѣвъ говорилось про мене, якъ про шефа, або члена рѣжнихъ революційныхъ комитетѣвъ у Женевѣ и про мѣхъ агентѣвъ, величчямъ вважало додати, що выѣхавши зь Росїи за границю для лѣтературної працѣ, и поклавъ собѣ працїю нѣ вь якихъ практичныхъ заговорахъ не участвувати и органичитись одною лѣтературною дѣльностю. Для заговорѣв и практичної агітації я не чую вь собѣ спѣобности, а окрѣмъ того думаю, що еміграція не дає для того анѣ наручности, анѣ права.“

И гдєжъ тутъ бесѣдувати про анархизмъ або нїгілизмъ Драгоманова? Редакторѣвѣ „Zgody“ вартобъ прочитати ще статью небычка подѣ заголовкомъ „Шевченко, украинѣфи и соціализмъ“ помѣщену вь IV-ѣмъ томѣ „Громады“, где справа є выложена зовѣмъ ясно.

— Смерть австрійскої цѣсаревѣи Елисаветы, котра наступила, якъ звѣстно, зь скрытоубїйчої руки италійскогѣ анархїста, выдѣлкала майже у всѣхъ великє спѣвчутє. Кождий оуджає остро вивѣнникѣ, а державы навѣтъ задумують скликати вѣспѣльну конференцію, щѣбъ установити острїй кары на анархистѣвъ. Та навѣтъ самї анархисты не були вдоволенї зь чину свого товарища, бо на мїтінгу своимъ заявивъ, що убїйство цѣсаревѣи Елисаветы, котра вѣчѣ злого нѣкому не зробила, не було вь плянѣ, а виновникъ выконавъ той мордѣ на власну руку.

И поравєсь Василь дальше коло бары, стїраючи єи мокрымъ полотномъ и приладжующи шклячки для гостей. На Ваня анѣ не звертавъ уваги. За своимъ вѣтїнними думками геть позабувъ, що вѣнь сидить на крѣселѣ вь тѣй самѣй, що и вѣнь хатѣ. Але и Ванько не дуже журивєсь своимъ новымъ наслѣдникомъ. Вѣнь знавъ, що єто помочи ще не треба, бо-жъ ту роботу, що робивъ Василь, хто небудь потрафитъ, а тимчасомъ вѣнь спернїсь рукою о поручє крѣсла, полинувъ думками геть далеко, вь ту принаду кранну, де розверглиєсь безчисленїи ряди различныхъ бизнесѣвъ, а кождий зь нихъ принадный и кождий потребує большѣй проворности и грошей.

не своимъ власнымъ паномъ, не потребує лякѣтєсь леда хвилѣ смерти вь тьхъ проклятыхъ майнахъ, а и дивитись на ту несправду и несправедливѣсть, якои допускають ся тѣ пажерливїи наставники, а противъ котрыхъ бѣднїй чоловікѣ безоружнїй, нѣ словечкомъ не писанє, а зносити вь покорѣ все, щѣбъ до лиха не страити и той одробины работы.

И поравєсь Василь дальше коло бары, стїраючи єи мокрымъ полотномъ и приладжующи шклячки для гостей. На Ваня анѣ не звертавъ уваги. За своимъ вѣтїнними думками геть позабувъ, що вѣнь сидить на крѣселѣ вь тѣй самѣй, що и вѣнь хатѣ. Але и Ванько не дуже журивєсь своимъ новымъ наслѣдникомъ. Вѣнь знавъ, що єто помочи ще не треба, бо-жъ ту роботу, що робивъ Василь, хто небудь потрафитъ, а тимчасомъ вѣнь спернїсь рукою о поручє крѣсла, полинувъ думками геть далеко, вь ту принаду кранну, де розверглиєсь безчисленїи ряди различныхъ бизнесѣвъ, а кождий зь нихъ принадный и кождий потребує большѣй проворности и грошей.

И поравєсь Василь дальше коло бары, стїраючи єи мокрымъ полотномъ и приладжующи шклячки для гостей. На Ваня анѣ не звертавъ уваги. За своимъ вѣтїнними думками геть позабувъ, що вѣнь сидить на крѣселѣ вь тѣй самѣй, що и вѣнь хатѣ. Але и Ванько не дуже журивєсь своимъ новымъ наслѣдникомъ. Вѣнь знавъ, що єто помочи ще не треба, бо-жъ ту роботу, що робивъ Василь, хто небудь потрафитъ, а тимчасомъ вѣнь спернїсь рукою о поручє крѣсла, полинувъ думками геть далеко, вь ту принаду кранну, де розверглиєсь безчисленїи ряди различныхъ бизнесѣвъ, а кождий зь нихъ принадный и кождий потребує большѣй проворности и грошей.

(Дальше буде.)

Тльняй останки К. Колумба.

Война зб'являе для Іспанії утратою єї найкрас...

Славний подвигъ о. Камб'янского въ Perth Amboy.

До ванпо редакциі зайшовъ случайно оденъ нашъ бр...

Груба рожниця.

Испанський и американыскі комисарѣ, що мають въ Парж...

Продукція вугля.

Продукція вугля въ одинаковихъ державахъ и частяхъ свѣта...

Дѣдь та баба.

Дѣдь, кажуть, дѣдь та баба посварились зъ собою и наважились одно до одно...

ДО КАНАДЫ! Хлопцѣ нашѣ зъ Пеннсилваніи, а и жонаті ляде, котрі бы хотѣли заробити...

Заплатили за „Свободу“ въ септембрѣ с. р.

Table with names, addresses, and amounts for donations to 'Свобода'.

Рускі емигранты на позорища.

Англичка газета „The World“ зъ дня 26. септембра помѣстила малюнокъ...

Цѣкаві Американці.

Коли американці виводили войну Іспанцямъ, то трубили на всѣ части свѣта...

СМѢШНЕ

Разъ обрали собѣ люде старшину. Огъ и запынавъ ся новий старшина; зробивъ ся така пановитий, що и подступити до него...

СТАРШИНА.

Разъ обрали собѣ люде старшину. Огъ и запынавъ ся новий старшина; зробивъ ся така пановитий, що и подступити до него...

СЛАВЯНСКІЙ САЛЬОНЪ. Викторъ Вялюш, 101 Morris str. JERSEY CITY, N. J.

ЧИ ЧУЛИ ВЫ ЗА АПТИКАРА Спринженского въ BUFFALO, N. Y. Се найславнѣйшій старокраевый аптекарь въ Америкѣ...

Загадка.

1) Чоловѣкъ, идучи зъ поля, провадивъ лиса, загнаннѣ гусь, а и нѣсь кукурдузу въ кошику...

Добры радѣ.

Кожда дѣвчина заки вийде замужъ, повинна добре надумати ся и выбрати собѣ водповѣдного судженого.

СМЕРТЬ.

Оденъ філософъ, чи и богословъ, казавъ промову надъ однимъ помершимъ паномъ:

НА ДРУГОМЪ СВѢТѢ.

Иде бѣдный мужикъ дорогою, а панъ їде шістьма коными и пытає ся его:

Lehigh Valley R.R.

In Effect May 15, 1898. Пассажири тренъ въ Мт. Кармель до Буффало, Скрэнтон, Елмира, Уилкс Барре, Уайт...

Hotel HETMAN SCHMIELNICKI Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa. РУССКІЙ ПИТОРЪ И САЛЬОНЪ Георгія Вретьяка 236 W. Centre Str. Shenandoah, Pa.

Нова книжка.

Вийшла зъ друку книжочка: „Конституція Спол. Державъ“, цѣна 10 цт. Хто хоче ту книжочку набути, най скоро ея замовляє въ нашій редакциі, бо невдовзі її не стане еи.

Слава Павлу Тимкиевичу.

— О. Павло Тимкиевичъ переѣхавъ теперъ до Виніпегъ и єго адреса така: Rev. Paul Tymkiewitch

БАТЬКО И СЫНЫ.

Одень старый, розумный Индианец мавь чотырох сыновъ. Они були въ свѣтѣ, а опосля вернули домъ въ просили батька о благословенствѣ.

— Передовсѣмъ мушу знати, котрый зъ васъ найгоднѣйшій — сказавъ старенькій.

— Найгоднѣйшимъ — безъ сумнѣву — есмь я — сказавъ поднесеннымъ голосомъ найстаршій.

— Дави, ось той щить мавь я въ сто битвахъ и въ жадной не бувъ-емь побѣдженый. Коли золотодѣль роботника стовпили ся передъ палатою мого князя и домагаля ся хлѣба, я ихъ розогнавъ моимъ товаришомъ-мечемъ; се була завята борба зъ тыми голодранцами, що не мали нѣчого до страчена и князь вже хотѣвъ уступить, але менѣ удаю ся ихъ водперти. Въ нагороду за мою вѣрность, отримавъ-емь золоту водзнаку. На улиці кождый воддае менѣ честь, а навѣтъ такій, що не хотѣли бы, але мусять, бо боять ся. Чи-жъ не маю чимъ гордиться?

— О нѣ, мой сыну, ты въ блудѣ. Не розумѣешь того. Убити чоловіка, се нѣчто доброго, а сли убивае ся не въ приступѣ, то ще горше. Мужчины чужого племени суть такожъ твоими братами. Але найгорше, коли те смертоносное оружіе звертае ся проти сыновъ власного народу, котры прійшли безоружно и зъ нужды домагаля ся помочи. А вѣрность, яко ты хвалишь ся, оказуе такожъ собака такую саму своему панови — навѣтъ найгоршому; вѣршій же водзнаки почестей не мають ничъ вѣднѣшого зъ годностю сердца. Иди и поправъ ся.

— Певно, дорогой отче, ты маешь слушность — зачавъ другой сынъ, що бувъ браминомъ. Мечъ звальный кровю, отже его носити не годить ся. Я захоувавъ ся инакше. Я себе дѣлого воддавъ на службу жертвеникамъ богѣвъ, мой голосъ взносилъ ся только въ честь брамы, я стерѣгъ себе и мою одѣжъ передъ дѣткне-немъ зъ низшими верствами, отже — певно — могу себе уважати за найгоднѣйшого.

— Ты такожъ не можешь отримати благословеня — водповѣвъ розумный Индианецъ. Хотяи не носилъ меча, але поблагословилъ-есь досытъ кровавыхъ хоругвѣвъ и упрошувалъ благословенства богѣвъ на несправедливый войну. Ты плѣлъ людямъ о богахъ, котрыхъ истованя самъ не годенъ-есь доказати. Скажи, чий видѣвъ хоть разъ Брамю? Тримаешь себе за лѣпшого водъ своихъ ближнихъ, а не зробивъ-есь нѣчого доброго и на нужду маешь пусты слова. Иди и поправъ ся.

— Коли зважити дѣла въ порѣвнаню зъ тамтими дармоѣдами, то певно я стану найгоднѣйшимъ — почавъ третій сынъ, що бувъ великимъ кушцемъ въ Бомбай. Ты, отче, не давъ менѣ нѣчого, а мимо того я ставъ чимъ великимъ. Я оженивъ ся зъ богатою дѣвчиною и

обертавъ еѣ грѣшми по ливарски. Я ставъ богачомъ. И днесъ живлю тысячѣ роботниковъ, мой домъ стоить отворомъ для найлѣпшихъ товариствъ, а мои дѣти мають богатого батька.

— Дуракъ зъ тебе — водповѣвъ старенькій. — Я давъ тобѣ досытъ, а то найлѣпшій науки чесною жатя и людскосты, але ты не обертавъ тымъ даромъ по ливарски. Що ты оженивъ ся зъ грѣшми, а не зъ жѣнкою се жадна похвала, радше ганьба, бо черезъ те запродавъ-есь себе. Сли провадиль ляхву, то обкрадаешь людей; сли кажеши, що живилъ тысячѣ роботниковъ, то брешешь, бо тысячѣ живилъ тебе своею въ потѣ чола працею. Твои „лѣпшій товариства“ варты только, що и ты, а твои дѣти мають богатого вѣтця въ золотѣ, але бѣдного на все добре. Въ жаднѣ способѣ не можешь уважати себе за найгоднѣйшого. Иди и поправъ ся.

— А що-жъ о мнѣ скажешь, любый отче — промовилъ четвертый сынъ. Убогий воддойшовъ я водъ тебе и убогий вертаю назадъ. Навѣтъ вѣрными водзнаками почестей я не годенъ похвалити ся, хита тыми ранами, котры завдавъ менѣ мой братъ, коли я боронилъ народъ передъ его рѣзней; або знаками водъ кайданъ, котры я дывилъ въ тюрьмѣ за се, що водваживъ ся повѣсти, що нема богѣвъ; або хита тыми хоробами, котрыхъ я внавъ жертвою, будучи роботникомъ мѣжь роботниками и терпячи тяжку нужду. Я мусѣвъ зпосети переслѣдованя могучихъ, бо уважавъ-емь ихъ право за насильство и вкликувалъ слабыхъ до едности, чтобы зломити безправе спальныхъ.

— Ты ставъ годнымъ мого благословенства, — сказавъ старый Индианецъ — ходи и водбери его.

Публика.

Скажѣтъ менѣ добрый люде, Чи-жъ се не публика? Выбавъ вчерамужикъ жѣнку, Жѣнка чоловіка.

Якъ ся помани, Та стали водити За чуприцы вколо гавзу — Страхъ було дивитись!...

А що плетуками Сп понакладали, Того певно нѣкто зъ роду Не видѣвъ мѣжь вами.

Потѣмъ до скваера Пошли ся годити, Заплатили по десятцѣ — Кунтентный — хочъ бити.

А зъ того наука Мон брата милый: Якъ ся бѣтъ, щѣбъ васъ потѣмъ Чужий не годили.

А годѣтъ ся самы, Та по христьянскій — На знакъ згоды и любви Руки си подайте.

А ще лѣпше буде: Якъ безъ бѣтнки Руки си подайте.

Тяжко заробленый Гронѣ вамъ зостануть, Чужий люде упанують, Кипти перестануть...

Войко.

J. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ.
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ свѣщите?
— До Талпаша, брата!
— Что за Талпашъ? Звѣдки вѣтъ?
— Та-жъ крапиль пашъ милый
— У него всѣ Русины
— Подариваютъ сяды!...
— Що за брашна и пиво тамъ!
— Обходитъ ся файно!
— Обслужуе якъ братамъ!
— Танько падымъ чайно!

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРЪ
НА ЦѢЛЫЙ YONKERS
Лазоря Сиротяка,
48 Washington str.
YONKERS, N. Y.

Хто не знае Лазоря Сиротяка? Вѣтъ мае красно зарядженый сторъ, гресерню и бучерню. Посылае грошѣ до старого краю на все части свѣта, скоро, танько и безпечно. Продае такожъ шифкарты на все линіи. Хто изъ земляковъ хотѣвъ бы водѣхати до старого краю, нехай зайде по дорожѣ до Сиротяка и купити собѣ шифкарту у него а вѣтъ водировадитъ его ажъ на шифъ.

На що давати ся зедрати жидѣвскимъ агентамъ по Нью Йорку? Идѣтъ до своего!

РЕСТАВРАЦІЯ И КЛАВІРНЯ.

* TROMETTER'S *
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротавъ National Bank.
Свѣдана, Обѣды, Вечера.

Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячій якъ и зимній перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солидна.

Особый покоѣ для родины. — Найлучшій вина, пива, ликеры, виски и все можливый напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всемъ сию реставрацію, а передовсѣмъ приѣзднымъ. Пишущій сей адвертай-сментъ ручитъ за Тромейтера.

Іосифъ Пейко
русскій готельникъ
— Cor. Commercial & Franklin Street —
въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Запрошуе всехъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво и яобру виску. Хотите добре забавити ся, идѣтъ до Пейка. Чекаешь на стрѣткарю, зайди до Пейка, а нѣколи не змѣтсусь, бо кара иде попри самі дверѣ.

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ АДВОКАТЪ (лоерь)

Катлянь и Некарда
(Catlin & Nekarda)
309 Broadway
NEW YORK, N. Y.

Сей адвокатъ выправуе нагороду водъ компаній, еслѣ-бъ котрого зъ роботниковъ або убило або покарѣ-чило. Рѣвно жъ пріймае все криминальный и цивильный жалобы.

Юліанъ Копыстьянскій
(Julian Kopyscianski)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный салонъ русскій. — Найлучшій напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шкланки и бутельки, вина розмантого гатунку, горѣвки досконалы, цигара дуже добры.
Спѣшитъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчитъ всякій хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо незрѣннанный лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говоритъ по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

СВОЙ ДО СВОГО!

Сфрешъ Лучковецъ.
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
въ ШАМОКІНЪ, ПА.
— РУССКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистеный тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ и другій напоѣ все свѣжій и найлѣпшого гатунку. Услуга чемна и солидна. Склянки великій и малый посля впо-добы.

Люде! Вже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомагати.

Руска бучерня.
— Russian Meat Market —
OLYBANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей русскій господинъ, чп не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна. А отъ погляньте! Тажъ въ Олифантѣ есть вашъ русскій бучеръ Кузьма Свала. Мае вѣтъ свѣже, добре, таве мясо всякого рода. Розвозитъ въ часѣ и пунктуально. Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте водъ него куповати мясо, а певно не пожалуете!

Dr. S. Blumberg,
1707 Carson str.
Pittsburg, Pa.

Каждый то знае, що въ Америцѣ шукать за такимъ докторомъ, котрый покончивъ свои науки въ старѣмъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вывчивъ ся за лѣкаря на университетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испытъ державный въ Филадельфій о-сѣвъ въ Патсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, англійски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайде до него, заразы выздоровѣе!

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешь мати красну фотографію, вѣрний портретъ, зайди до того фотографа. Вертаешъ зѣ слобу зайди зъ жѣнкою до него, дай ся заняти, а будешь мавъ на цѣле жите намятку. Мавши ладну дитинку дай фотографавати у него, а будешь мати красны образъ. (сѣтъ у Васъ братство, пай зайде до того фотографа, а вѣтъ Вамъ зробить фотографію и портрети, якы хочете. — У него рѣжнорядни фотографіи и портрети можна замовити и то по дуже умѣркованій цѣнѣ. — За роботу гарантуе.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.
Выпнае такожъ керчи на похороны, хрестины и вѣсѣла по дуже низкихъ цѣнахъ.
300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA.
Удавайте ся въ потребѣ до него.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібный рѣчи до жита, якъ такожъ убраня майнерскій и звычайный можна купити. Посылае такожъ грошѣ до всехъ частей свѣта, скоро, танько и безпечно
Продае шифкарты.
Не водъ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Наибольшій русскій компанічний сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 показуе, що може компанічна работа. — Все розумный Русины належати до той компаніи, купують зѣ своего власного стору значить, сномагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.
Заряджае нимъ:
Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA
ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырабляе 25.000 бочокъ мѣсячно.
Пиво одного зъ наибольшыхъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѣльно водъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровнимъ. Завсѣгда одной и той самой доброты и приемного смаку и есть споряджане подъ зарядомъ одного зъ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.
Вырабляе въ найлѣпномъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.
Салонѣсты и приватный родины повинны замавляти пиво лишень въ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.
Знаменитый лѣкаръ. Довольна практика дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лечитъ усильно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой вырабляютъ ся дуже добры и помѣщи лѣкарства.
Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлой околицы знають добре Шлюпаса!

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!
Хто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покупныхъ жидѣвскихъ, такъ званныхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Вилиама Воколека, въ Скрантонѣ. Вѣтъ залагоджуе всякы справы въ кортѣ, а и сторокравей и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.
Адресъ его такій:
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW.
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібный рѣчи до жита, якъ такожъ убраня майнерскій и звычайный можна купити. Посылае такожъ грошѣ до всехъ частей свѣта, скоро, танько и безпечно
Продае шифкарты.
Не водъ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Наибольшій русскій компанічний сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 показуе, що може компанічна работа. — Все розумный Русины належати до той компаніи, купують зѣ своего власного стору значить, сномагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.
Заряджае нимъ:
Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA
ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырабляе 25.000 бочокъ мѣсячно.
Пиво одного зъ наибольшыхъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѣльно водъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровнимъ. Завсѣгда одной и той самой доброты и приемного смаку и есть споряджане подъ зарядомъ одного зъ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.
Вырабляе въ найлѣпномъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.
Салонѣсты и приватный родины повинны замавляти пиво лишень въ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

РУССКІЙ САЛОНЪ
Петра Серафима
„на помѣхъ мѣстѣ“
въ ШАМОКІНЪ, ПА.
Где якъ где, але у Серафима то уже можъ найлѣпше забавити ся а и порядку склянку пива выпити. Хто у него лишь разъ бувъ, не хотѣ больше нѣгде пойти, только до него. Мае такожъ файну галлю, где можна водбувати мѣтинги, а и потанцуети собѣ.
Хочешь мати „good time“ иди до Петра.

Продажа рускихъ книжокъ
— и —
библиотека.
Хочете купити собѣ книжку, яку лишь загадасте, або записати собѣ газету зѣ старого краю, пишѣтъ на адресу:
A. Wasserman,
91 Clinton str.
NEW YORK, CITY.
У него можна достати романы словари и подручники до науки англійского языка и фотографіи славныхъ людей. — Вѣтъ такожъ оправаляе книжки дуже танько и добре.

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЯ.
Сторъ заосмотреный въ найлѣпшій товары, спровадженый впросто зъ найпершихъ складѣвъ. — Маѣже всехъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае такожъ одягы майнерскій и посылае грошѣ до старого краю танько, точно, скоро и безпечно.
Свой до своего — а до чужого не павъ ся. Жидѣтъ оминаетъ зѣ члена!

Гавриалъ Маллякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгда на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку
Братя! замовляйте у своего!

William D. Chmielewski,
231 E. Centre str.
SHENANDOAN, PA.
Панове салоністы зъ Шенандоръ и сеѣ, що хочете набуты для себе виски, пива темперу въ большѣй сколькиости, зайдѣтъ до В. Хмѣльовского и замовляйте напитки у него. — Най заробляють зъ васъ чужий, дайте заробити своему, божъ Хмѣльовскій честный и справедливый чоловікъ — „Свободу“ пренумеруе.
Купуйте у него!

Читайте и улажайте.
Стань и огляни все везы для бучерѣвъ, гресерниковъ, голсельниковъ (до розвоженя пива) и розличный другій, робленый зъ найлѣпшого матеріялу и найлѣпшой работы.

Головне ковальство
Спеціально вырабляютъ ся желѣзныя плоты, и обородженя надгробниковъ.

J. B. Zimmerman
Cor. Independence and
Market str.
SHAMOKIN, PA.

THOMAS A. ULIAKAS & JOSEPH RAYTKIEWICZ
436 Cherry str.
SHENANDOAN PA.
Гей терпанеръ, читайте Хто зъ васъ хоче достати доброго темперу и найбѣр-у въ бутелькахъ най зайде до гуртовного складу Т. Улячка и п. Райткиевича а певно не пожалуетъ.
Ану попробуйте!